Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will put the motion to the House. The question is:

"That the Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968, be taken into consideration."

Sri VATAL NAGARAJ.—I press for a division.

The House divided

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The result of the division is: Ayes-26; Noes-35. The "Noes" have it.

The motion was negatived.

Mr. DEPUTY SPEAKER--We will now take up Half-an-hour discussion.

Half-an-Hour Discussion arising out of Replies to Question Nos. 523 and 544 re: Water Supply to Bangalore City.

7-00 р.м.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣ ನ್. —ಸ್ಪಾಮೀ, ಈ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದರ ಕಾರಣ 523 ಮತ್ತು 544 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸಳೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಕೇಳಿದ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri B. P. GANGADHAR (Tumkur).—May I know whether non-official resolution will be taken up on the next non-official day?

Mr. DEPUTY SPEAKER .- Yes, definitely.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್. ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಇರುವ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರೇ ನಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರಗಳು ಸಮಂಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೆರಿಂದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 10-20 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಪ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯುಂದ ಇದನ್ನು ತಂಪಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ನೀರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕ ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಈ ನಗರಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳುದಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಗರ ಮೊದಲು ಕಲ್ಯಾಣಪುರಿ ಎಂದು ಹೆನರು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಇಂತಹ ನಗರದಲ್ಲಿ ಈಗ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ದಿನೇ ದಿನೇ

ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಜನ ಬೇಸತ್ತಿದ್ದಾರ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳಿದ್ದರೂ ಅಂತಹ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು 34 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ರೊರೇಷನ್ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ವೋಟು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನು ಲಕ್ಷಿನದೆ, ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ 34 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದರು. ಈ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಎಲ್ಹೆಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲರವರನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀಗಿನ ಬಾವಿಗಳಿವೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನೀರಿನ ಮೈನ್ ರೈನು ಹಾಕಿಸುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಪೈಪುಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಯಾವಾಗ ಲೈನು ಹಾಕುವುದು ಯಾವಾಗ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಲ್ಲ. ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಪಿಗಳಿಲ್ಲ. ಎರ್ಸ್ಸ್ಟ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳಿವೆ. ಬಾವಿಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಅವು ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಶಿವನಹಳ್ಳಿ, ಅಗ್ರಹಾರ ದಾನರಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಮೌತ್ರೀಕೆರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳಿವೆ. ಇದ್ದರೂ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ಟಲ್ಪ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಯನ್ನೇನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲರುವ ಬಾಪಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರುವುದು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ["] ಬಾವಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಚಿಂತಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ. ಜನಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 13 ರಿಂದ 20 ಸಾವಿರ ಜನರು ವಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಕೂಡ ನೀರಿನ ವೈವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹತ್ತು ನಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲ ಅನ್ಫಲ್ಯರ್ಡ್ಡ ವಾಟರು ಬಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೀರು ಒಂದು ರೀತಿಯು ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಗರ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿ ನವರು ಶುದ್ಧವಾದ ಕುಡಿಯವ ಎೀರನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇವೊತ್ತು ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿವರು ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಕೇವಲ ಹತ್ತು ನಲ್ಲಗಳನ್ನು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲೂ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೊಡಿದ ನೀರನ್ನು ಹಂಚಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ? ಈ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾಟರು ನಪ್ಲೆ ಕ್ರಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹೇಳುವುದು ಇಂದು ಹೆನರುಘಟ್ಟದಲ್ಲರುವ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಬಹು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲರುವ ಮೀನುಗಳು ನತ್ತು ಹೋಗಿವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಾರಿಕೆಯ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಸುಮಾರು 14 ಲಾರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಂಚುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಜನಕ್ಕೆ ಸಪ್ಹೈ ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಯುಗಾದಿ ದಿನ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ನೀರಿನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಕೊಡ ನೀರಿಗೆ ಮಾರಾಮಾರಿಗಳಾಗಿ ಜಗಳಗಳಾದವು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲ ಸುಮಾರು 45 ಅಡಿ ಅಳವಾಗಿರುವ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರು ಹೇದಬೇಕು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಯುಗಾದಿ ದಿನ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಜಗಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿನಲು ಹೋಗಿ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತುಗಂಟೆಗೆ ವಾಪನು ಬರಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನು ಪುದಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತು ಬಂದಿರುವ ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾರ್ಡ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು "ಓದಿದರ ಅದರಲ್ಲಿ `ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬೇಸಿ ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನ ಎಷ್ಟು ಕಪ್ಪಪಡಬೇಕು ಎನ್ನು ವುದನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನರಕಾರದ ಧೋರಣಿ ಎನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಧೋರಣಿ ಏನು ? ವಾಟರು ಬೋರ್ಡಿನವರ ಧೋರಣಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಇತರ ನಗರಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಅದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಕರೆತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಪ್ರೇರೇಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾವೇನು ತಾನೇ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವಂತೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು ತಂದು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸರಕಾರ ದುಡ್ಡು

(ల్ఫ్లి ఎం. ఎనో. కృష్ణనో)

ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ, ಪೈಪ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ನೀರು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸಂಶಯವೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. 1962 ರೊಳಗೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಈ ಸಥೆಯಲ್ಲ ಈ ನೀರಿನ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆ ಯಾಗಿದೆ. ಅವೊತ್ತಿನ ದಿನ ಇದೇ ಸಥೆಯಲ್ಲ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯರ್ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಒಂದನ್ನು ತಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಗ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್ರವರು (ಇಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ) ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

''ಇನ್ನು ರಾಂಗ್ ಟರ್ಮು ಪ್ಲಾನು ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. 1958ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ನೀರು ತರಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೆಂದಾಗ ಇದು ತಾತ್ಕಾಲಕವಾಗಿ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆವು, ಇವೊತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನನಂಖ್ಯೆ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಇದೆ, ಇನ್ನು 25 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ 20 ಲಕ್ಷವಾಗಬಹುದು, 50 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ 25 ಲಕ್ಷವಾಗಬಹುದು. 75 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ 30 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಅಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯಲಕ್ಕಿಲ್ಲ ವೆಂದು ನಾವು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗು ತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು 35 ವರ್ಷ ಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ರಾಂಗ್ ಟರ್ಮ ಪ್ಹಾನ್ ಅಥವಾ ಲಾಂಗ್ ರೇಂಜ್ ಪ್ಹಾನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತು ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಸಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಿಗುವಂತಹ 17 ಗ್ಯಾಲನ್ ಗಳು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 12 ಗ್ಯಾಲನ್ ಗಳು ಹೀಗೆ 28 ಗ್ಯಾಲನ್ ಗಳ ಒಟ್ಟು 60 ಮಲಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ಗಳು. ಹೀಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಲಾಂಗ್ ರೇಂಜು ಸ್ತೀಮು ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಅಡ್ ಹಾಕ್ ಕಮಿಟಿ ರಚನೆ "ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು. ಅಂದಮೇಲೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಸ್ಕ್ರೀಂ 1975ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.''

ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾದೇಗೌಡರು ತಂದ ಖಾನಗಿ ನಿರ್ಣಿಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ಅಗೆ ಮೇಲನಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಮಾಲಾ ಯೋಜನೆ ಬಂದಿತ್ತು, ಶಿಂಪಾ ಯೋಜನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಸರಿಯಾದುದು ಎಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಇದ್ದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗ ನದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ನಹ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಹಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದು 1975ನೇ ಇನವಿಯೊಳಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಲೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟೀವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 1962ರಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಲ್ಲ. 1962ನೇ ಇನಎ ಕಳೆದು 1969ನೇ ಇಸವಿ ಬಂದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು 1975ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದಕ್ಕೆ ಈಗ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಹಣ ಈಗ ಎರ್.ಐ.ಸಿ. ಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಬರುವುದಾದರೆ ಅದು ಈಗ ಯಾವ ಸ್ಟೇಜ್ ನಲ್ಲಿದೆ ! ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ! ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ : ಎಷ್ಟು ದಿವನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ : ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಪ್ರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದು ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಗೆ ಸೇರಿರುವ 34 ಗ್ರಾಮಗಳು ಏನು ಇವೆ ಆ ಗ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಸರಿಯಾಗಿ

ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ 10 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪ್ರೇರೇಷನ್ನನವರು 10 ಲಕ್ಷ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು 20 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ 34 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರು ನರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಮೈನ್ಸ್, ನಬ್ಮೈನ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. "ಅದು ಏನೇ ಇರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ 20ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಿ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನೆ ಬದು ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲ್ನಾಡುತ್ತೀರೋ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನೀವು ಬಹಳ ಚತುರು ಕೊಡುವುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೆಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೇಳು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇ್ಲ. ಹಾಗೆ ತಳ್ಳಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ತಡಮಾಡದೆ ನೀರನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ತಕ್ಷಣವೇ ಒದಗಿಸಿ ಕೊನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಿನುಗೆ ಒಟು ಬರುವುದು ಕಪ್ಪೌ. ಈ ವರ್ಷದ ಡಿಸೆಂಬರ್'ನಲ್ಲ" ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ಪಂತ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಂಜಪ್ಪನವರು ಬರುಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಸಿಂದಲೂ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಎಷ್ಟಯ ಏನೆಂದರೆ ಯಶನಂತ್ಯರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಫ್ ಎಸ್ಟ್ ಪಾಟರ್ ಕೊಡುತ್ತಾ. ಇದ್ದೀರಿ. ಅದು ತಪ್ಪು. ಅದನು ಫಿಲ್ಜರ್ಡ್ನ ಪಾಟರ್ಗೆ ಕನ್ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಹಸ್ರ ರೂತಾಯ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಡಿಲೇಯಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಟರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮ್ಯಾನ್ಸ್ ಬಂಸಿದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲತಕ್ಕ 3 ಸಹಸ್ರ ರೂತಾಯ ಯನ್ನು ಬೇಗ ಖರ್ಚ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ತರಕೂಡರು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇವೆ. ತ್ರೀಮಾನ್ ದರ್ಮನಂದಸಾಗುರರವರ ಕಾನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ತಮ್ಮಯ್ಯನಹಳ್ಳಿ ನನ್ನ ಕಾನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಅಗ್ರಹಾರ ದಾಸರಹಳ್ಳಿ ಆದವೇಲೆ ಅಮು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಕಾನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ತಮ್ಮಯ್ಯನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಅಗ್ರಹಾರ ದಾಸರಹಳ್ಳಿಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಲ್ಲ, ಈ ನೀರಿನ್ಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಏಕಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೀರಾ ! ಈ ನೀರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ನಾನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೀರಾ ! ಅದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನೀವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ಬದುಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀರಿನೊಳಗೆ ರಾಜಕೀಯ ತರವೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ನೀರು ಒದಗಿನ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬೆಂಗಳೂರು ಫೋರ್ಟು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಗಂಟೆ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅರ್ವತಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ ಚರ್ಚೆ ಆದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯುದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನು ವ ನಂಬಿತೆ ನನಗಿದೆ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜಧಾನಿ ಆದಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇಲ್ಲಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಡೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಹೊದಲು ಬೆಂಗಳೂರು 26 ಚಮರಮೈಲಿ ಇದ್ದುದು ಈಗ 46 ಚದುರ ಮೈಲ ಆಗಿದೆ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಮಳೆ ಬಂದು ತಿಪ್ಪೇಗೊಂಡನಹಳ್ಳ ನೀರು ಬಂದೇ ಹೋದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ್ನು ಸಪನ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ನಂಪೇಹ ಆಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದೆ, ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಡೀ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎತಕ್ಕೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಗಲ್ಲ ಸಬ್ಪಡಿಯನ್ನಾಗಲ ಯಾವುದೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಬತ್ತ ಹಾಕಿ ವರ್ನಾ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರ. ಅದುದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರು ತರಾ ಒಂದಕ್ಕೆ 9 ಗ್ಯಾಲನ್ ಒದಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಿನಿಮಮ್ 30 ಗ್ಯಾಲನ್ನಿಂದ 40 ಗ್ಯಾಲನ್ ಆದರೂ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 54 ನಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಇವೆ. ನೀರಿನ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಅಸೆನ್ಡ್ ಹೌಸಸ್ 11 ಲಕ್ಷ 10 ಸಾವಿರ ಇವೆ. ನೀವು ಬರೀ 54 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆಮ ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ನೀರು ಪೂರ್ತಾ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತಿಪ್ಪೇ ಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಹೆಸರುಘಟ್ಟದಿಂದ ಬರುವಂಥ ನೀರು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆರುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಲ್ಬಹಮ್ಮೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಇನಾಗ್ಯುರೇಟ್ ವಾಡಿ 15 ವರ್ಷವಾಯಿತು. 1964ನೇ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನಿಯವಾದುದು. ಇದಕ್ಕೆ 45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ರೋಜನೆ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ನಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ನೆವ ಹಾಕಿಕೊಂಡು 4 ವರ್ಷದಿಂದಲ್ಲೂ ಕಾಲ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ವರ್೨್ಡ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವೊದಲು 60 ಮಿಲಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಹಾಕಿದ್ದುರು ಈಗ 30 ಮಿಲಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ಗೆ ರಿವೈಸ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ 22 ಕೋಟಿ 32 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಒದಗಿನುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಮ್ಸ್ಡೆ ಒದಗಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗರೇ 5 ವರ್ಷ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೂ 10 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಯದ್ವಾ ತರ್ದ್ವಾ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. "ಅಮೇಲೆ ಅಕಸ್ಕಾತ್ ಮಳೆಬಾರದೇ ಹೋದರೆ ಅಗ ಬೆಂಗಳೂರು" ನಗರ ಕಪ್ಪಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಈ ನೀರಿನ ಡಿಸ್ಟಿಬ್ಯೂ ನನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸೋರುವಂಥ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಟ[್]ರೂಪಾಯಿಗಳೂ **ನೀರು** ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುನ್ನಡೆ. ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾದ 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ**ಿಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ**ವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಲೈಫ್ ಇನ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊ ರೇಷನ್ ನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯ ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವವಿಮಾ ಕಾರ್ಪೊ ರೇಷನ್ನೆ ನಿಂದ ನಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅಥವಾ ಡಿಬೆಂಚೆರ್ ನಾಲವನ್ನಾ ದರೂ ಎತ್ತಲಿ, ಯಾವು ದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲ ಬಚಿತವಾಗಿ ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಪೂರೈಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಜನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ತೀವ್ರತೆ ಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳಿರಿತಕ್ಕ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಓದುತ್ತೇನೆ.

"It is imperative that the alternative scheme now proposed should be implemented without further loss of time to avoid serious situation that is sure to arise in the next few years on account of the rapid expansion of the population and industrial development on the one hand and the precarious limited sources of water supply on the other."

ಹೀಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

"Already it has reached a critical point and great hardship can be caused to the present population of Bangalore in case rain fails and the reservoirs do not get adequate supply of water."

ಈಗ ವಾಟರ್ ನಪ್ಲೈ ಮತ್ತು ನ್ಯೂವರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್ ನಾಕಾರಡ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೆ ನಾವು ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಕಾರ್ಗ್ಫೆರೇಷನ್ ಗೆ ಹೇರಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಣವೂ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲ ದಾನರಹಳ್ಳಿ, ಅಶೋಕನಗರ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಹ ಸೇರಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನಿಮಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ನೀರು ಒದಗಿನುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೀಯಾಳಿನುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯುಂದರಾದರೂ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಎಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಗಳವರೂ ಕೇಳಲ್ಲಿ. ಅದ್ದ ರಿಂದ ಇದರ ಮೇಲನ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರೂ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲ ಬರ್ಚಾರುತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಕಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರುವ 34 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ತರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ, ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನೀರಿನ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದು ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಸಬ್ಜಕ್ಟ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಸಬ್ಜಕ್ಟ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್. ... ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕನಸು ಕಂಡಿ ದ್ದೆವು. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ಗತವಾಗತಕ್ಕ ನಂಬಿಕೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೋದವರ್ಷ ಉದ್ಭವವಾಗಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೆನೆಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈನುತ್ತಿರುವ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನೀರು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದು, ಆ ವರದಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲ ಕೂಡ ಬಂದು, ಕೆರೆ ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಣಗಿ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಂದ ನೀರು ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಘೋರವಾದ ವಿಚಾರ ಇಡೀ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂತೆಗೆಯದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನತೆಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಲಮಂಡಲಗೆ ಒಬ್ಬರು ಚೇರ್ಮನ್ನರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೋ, ದಿನಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಾಳೆ ದಿನ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ,

(ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಎಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿವನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲನುತ್ತಾರೆ. ಹಬ್ಬ ಹರಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂಥ ಕೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಉಗಾಡಿ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನ ಬಹಳ ಕೊಂದರೆಪಟ್ಟರು. ಜನರು ಎಲ್ಲಂದ ನೀರು ತರಬೇಕು? ಒಂದೆರಡು ದಿವನಗಳ ಕಾಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತರೆ ನರ್ಕಾರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ? ಆ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರ್ಯರಾದರೂ ಅನು ನೀಗಿದರೆ ಗುಟುಕು ನೀರೂ ನಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಂದಾಜುಗಳ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ್ದು ತಮಗೆ. ಆ ದಿನ ತಾವು ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ನೀರು ದರದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನರವಾದಿಂ ಮತ್ತು ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಉತ್ತಮವಾದ ನರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ, 1969ರ ಜನವರಿ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖನಿಂದ 25 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಉಚಿತ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. 1965ರಿಂದ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿಂದಲೂ ಉಚಿತ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಲಮಂಡಲಯವರು ಸರಿಯಾದ ನೀರಿನ ಬಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಐದು ನೂರು ರೂಪಾಯಗಳ ಇರಿನ ಬರ್ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಉಚಿತ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಂದರೆ 1965ರಿಂದಲೂ ಉಚಿತ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಂಧಾಜು ಸಮಿತಿಯವರು ನೋ ರಾಸ್, ನೋ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಬೇಸಿಸ್ಮನೆಗೆ ಮಂಡಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1965ರಿಂದ 1968ರವರೆಗೂ 46 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯ ರಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿನ ಬಿಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಅನೇಕ ಕೇನುಗಳು ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದು, ಕೋರ್ಟನಲ್ಲ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಡೆ ಅಜ್ಜ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ವಾಡಬೇಕು.

ಬೀದಿ ನಲ್ಲಗಳ ವಿಚಾರವೇನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡೋಣ. ಒಂದುಕಡೆ ಹೇಳಿದರು, ನಲ್ಲ ಸ್ಟ್ರಲ್ಟ ಸೋರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಪಾಟರ್ ಸಪ್ಪತ್ನ ಡಿಪಾರ್ಚ್ ಮೆಂಟ್ ನಿಂದ ಬಂದು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಒಂದು ಮರದ ದಿಮ್ಮಿ ಹೊಡೆದು ಹೊರಟುಹೋದ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ರೀಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಹಾಕುಪುದಕ್ಕೆ 15 ದಿವನ ಬೇಕಾಯತು. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಅವನ ಗ್ರಹಚಾರ ಬಿಡಿನುತ್ತಾರೆ ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿರುವು ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ್ದು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಲ್ಲ ಕಟ್ಟು ಹೋದಾಗ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಾರವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿ ಹಾಕಿದಮೇರೆ ಪುನಃ ಕೆಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ನೀರು ಸೋರುತ್ತ ಇದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲನಗಾರರು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ವಾನ ಮಾಡುವವರನ್ನು ದುಡ್ಡು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಅನ್ಯಾಯಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಜಲಮಂಡಲಯವರು ಇಂಥವೆಲ್ಲ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ. ಜಲಮಂಡಲ ಈಗ ಬೃಹದಾ ಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ; ಆದರೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾತ್ರ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ 35 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹೇರಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ದುರಂತ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಯ ರೈತನನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನೋಡಲು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಅವುಗೆ ಪ್ಯಾಂಟು, ಟೈ ಎಲ್ಲ ಹಾಕಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಿಕ್ಚರನ್ನು ತೋರಿಸಿದಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ನಮಗೆ ನೀರು ನಂಬರಾಯು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುದೆ. ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆಯಾದರೂ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಸಾವಿಲಾರು ಮನೆಗಳರುವ ಕಡೆ ಎರಡು ನಲ್ಲಗಳು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊ ಸಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಎರಡು ಕಡೆ ನೋಡಿದಹಾಗೆ

ಒಂದುಕಡೆ ನಲ್ಲಯಿಂದ ನೀರಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜಿರಲೆ ಬಂತು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಕಪ್ಪೆ ಬಂತು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕು. ಕಲವು ಕಡೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುಬೇಕೆಂದಿರು ಪುದನ್ನು ಬಟ್ಟು ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಗೊಂಡು ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳ ಆದ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

7-30 Р.М.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೊಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷಲೇ, ಶ್ರೀಯುತರಾದ ಕೃಷ್ಣನ್ ಮತ್ತು ಶ್ರಾಮಣ್ಣನವರು ಕಳಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಕಾರ ನೀಡಿರುವ ಉತ್ತರ ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಅಥವ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಕಳವಳದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಧ್ವನಿಗೂಡಿನಬೇಕೆಂದು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೇಳಿದ್ದೆ, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಳೆದಿರುವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರನ್ನೂ ದಗಿಸುವ ಒಂದು ದೂಡ್ಡ ಹೊಣಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲದೆ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನರಕಾರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಮೊದಲು ವಿಶ್ವರಾಗ್ಯಂಕಿ ನಿಂದ ಹೂ ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ತಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ನಿಂದ್ರಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಅದು ತೀರ್ಮನವಾಗಿಲ್ಲಿ. ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಾರ್ಪ್ಯರೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೈನ್ಸ್ (mains) ಪಾಕಿದಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳದ್ದಾರೆ, ಮೈನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ 20 ಲ ಪೀಕಾಗಬಹುದು, ಹಣ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಮಾನ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣನ್, ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ ಮತ್ತು ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ದಾಸರಹಳ್ಳ ಮುಂತಾದ ಕಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡಮೇಲೆ ನಗಂದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ತೆರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮೈ ನೀರಿಗೆ ಹಾಹಾಕಾರ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಚಿತ್ರ ಸೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು, ಲಾರಿಯಲ್ಲ ನೀರನ್ನು ಹಂಚಲು ತಂದಿರುವ ಕಡೆ ನೀರಿಗಾಗಿ ಜನರ ಮಡಿಕೆ, ಕುಡಿಕೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿರು ವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕುವದು ನೀರು ಮತ್ತು ಗಾಳಿ ಎರಡೂ ಕೂಡ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದೂ ಕೂತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಧೋರಣಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಈಗೇನು ಕಾವೇರಿ ಹೋಜನೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅದು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು-ಕನಕಪುರ ಮುಳವಳ್ಳಿ ಕಡೆಯುಂದ ಕಾವೇರಿಯುವರೆಗೆ ಹೋದರೆ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಯೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂತರೋ ಏನೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕಮಾಡಿ ನಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಕೆಲಸವೇನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ನವರು ಈ ವರ್ಷ 900 ಕ್ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಈ ವರ್ಷ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ದಿವಾಳಿ ಏಳಬಹುದು. ಅದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ ಷ್ಯೂರ್ ಮಾಡಿರುವವರು ನತ್ತಾಗ, ಪಣ ಕೊಡುವಾಗ ಅದರ ದಿವಾಳ ಪ್ರಶೈ ಬರುವುದು. ಆ ವಿಚಾರ ಇರಲಿ. ಈಗ ಎರ್.ಐ.ಸಿ ಸಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಪಡೆಯುವಿರಿ ರಿವೈಜ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿವೇಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಅದಕ್ಕೆ (ನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಈಗತಾನೆ ಒಂದು ವಿಷಾಪಕರ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಮಾತುಕತೆ ಮುರಿದುಬಿದ್ದಿದೆ, ಆರ್ಬಟ್ಟ್ ಷನ್ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆಡ್ ಜುಡಿಕೇಷನ್ ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ದುಸ್ತಿತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಕೇವಲ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರ ನೀರು ನರಬರಾಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ನಗರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆದೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಈ ನೀರಿನ ದೋಜನ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಬೇಕು, ಕೇಂದ್ರ ದಿಂದಲೂ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ನಿಂದಲೂ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮತ್ತೆಲಿಂದಲಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ (ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದು. ನೀರಿನ ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ನ್ ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಿದೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರೀಕರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳವರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ದುರವಸ್ತೆಯೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀರ್. — ನನ್ಮಾನ್ಯ ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ನನ್ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರುಗಳ ನೇಕರು ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ನಿಂದ ಒದಗಿ ನಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್ ನವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಪ್ಪ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಈ **ರೋಜನೆ** ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದರ ನಲುವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಕಳವಳ, ತೀವ್ರವಾದ ಬಾವನೆಯನ್ನು ವಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಮೊದಲು 38 ಕೋಟ್ತಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಆಗಿತ್ತು ಆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಬಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಎರಡು ಹಂತ ದಲ್ಲ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡಿಸವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ 22.32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರೋಜನೆಯಿಂದ 30 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಒಂದು ದಿವನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡಿ ನವರು 518 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು 69-70ರಲ್ಲಿ 190 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣ ಯಾವರೀತಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಲುವಾಗಿ ವರಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಯವರೆಗೂ ನೆಗೋಸಿಯೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ಏಕೆಂದರೆ ಎರಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರ ಕೂಡ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡು ವಾಗ ಒಂದು ತಾತ್ಪಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದನ್ಯರನೇಕರು ಫ್ರೀ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೇನು ಪ್ರತಿಪಾದನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ವರೆಲ್ಮ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ. ಅವರ ತತ್ವ ಏನಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಯಾವನು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಕನ್ ನ್ಯೂಮರ್-ಅವನೇ ನೇರವಾಗಿ ಅವನು ಏನು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾದ್ಧಾರನಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ತ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನ ಪರವಾಗಿ ಬೋರ್ಡ್ನವರು ಅಥವಾ ನಾವು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಬ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್. _ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವನೇ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗದೇನು ಅಂತ ಕೇಳಿದೆವು. ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವನೇ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಬೇಕು ಮತ್ತೊಂದು ನಂಸ್ಥೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅವರ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈಗ ನೃಷ್ಟಪಡಿನುತ್ತೇನೆ. ಬೇಸಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ನಿದ್ದನಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದ ಅನಭಿವೃದ್ಧಿ ದೇಶದವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ನೀರಿನ ನಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಶರತ್ತನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಶರತ್ತನ್ನು ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದ ಸಲುವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವ ರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ರೈಫ್ ಇನ್ ಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಿಂದಾಗಲ ಅಥವಾ ಫೈನಾನ್ಷಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಂದಾಗಲ ಹಣ ತಗೆಮಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಾಲ ಪಡೆಯ ಬೇಕು, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಜೀವವಿಮಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಈ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ನಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬು ಧನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಲುವಾಗಿ

3rd April 1969 371

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಈಗಾಗಲೇಷಪ್ರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾಕ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ರವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1975 ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಅಗಿಲ್ಲ 75ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯ ಬಹುದೇ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ರವರು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಭರದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಈ ಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 518 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 194 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆವಿಡರಾಗಿದೆ. ನುತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಪನ್ ಸಿಸ್ಟಂ ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಮಿಷನ್ ಲೈನ್ಸ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಕಾರ್ಯ **ನಡೆದಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾ**ಳ್ ನಾಗರಾಜ್ರವರು ಹೊನ ಚೇರ್ನನರು ಬಂದು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯಿತು, ಇದರ ಕೆಲಸ ನಮರ್ಪಕ ವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುವ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಹತ್ಯ ಅಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದೃಷ್ಟಿಯುಂದೆ ನಾಕಾ ದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1964ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಬಂದ 32 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗರೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅಂಕಿಅಂಶ ಗಳನ್ನೂ ಸಹಿತ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೂಪವಾಗಿ ಏನು ಹಣ ಅಲ್ಲಿ ವನೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ರೋಡ್ಸ್ ಗಾಗಿ, ಡ್ರೈನೇಜಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತ್ತತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರ್ತೈಕೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇಸ್ಟರಿಂದ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ನಮ ರ್ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಅಂತ ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡದರೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಗಿಂತಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿ ಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಈಗ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಬೃಹತ್ ನಗೆರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗಬೇಕು. ಪರ್ಣಾಮಿಟಾ 11 ಗ್ಯಾಲನ್ನು ಗಳನ್ನು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು 30 ಗ್ಯಾಲನ್ನು ಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶವಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ತ್ರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸಿಗುವಂತೆ ಏನೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕರ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ಯುಯಲ್ ರೆಂಟರ್ ಮೇರೆ ಶೇಕಡೆ 15ರಷ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟುಯರ್ ರೆಂಟ್ಮೇರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ 2–3 ವರ್ಷಗಳ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೆರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ವನಗಲು ಮಾಡಲಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಒಮ್ಮೆ ಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಹರಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕರವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು, ಕಂತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ಮತು ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲ ವಸೂಲು ಅಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಇನ್ನು ಬೋರ್ವೆಲ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ತೀವ್ರ ಪರ್ನಾಲೋಚನೆ ಯಲ್ಲಿದೆ. 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವವರು ಇವಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಈ ಸಾರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷ್ನುನವರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಟ್ಟು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ನರಿಗೆ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ನರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು. ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾ (క్స్టి బి. ఎం. బెంట్కిలో)

ರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕ್ನೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಾರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾರ್ಟ್ಫೀನೆ. ಯಾವಾಗರೇ ಆಗಲ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧ್ದ ಲೋಹದ್ನೊಪಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಗಿಂದಾ ಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ನ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಏಕೆ ವಿತಂಬವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅ ರೀತಿ ವಿಳಂಬವಾಗವಾರವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹೃದಯದಂತಿರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪಟ್ಟಣ. ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ನರ್ಕಾರ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವಕ್ಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲ ಯಾವ ಎಂಚ ನೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಕಳವಳವೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಂಚನೆ ಮತ್ತು ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಡ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ೩೦. ಎ ತ್. ಕೃಷ್ಣ ನ್.—ಈಗ ಅನ್ಫಿಲ್ವರ್ಡ್ ವಾಟರನ್ನು 10 ಟ್ಯಾಪ್ಗಳಿಂದ ಕೊಡು ತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಫಿಲ್ವರ್ಡ್ ವಾಟರ್ ಯೋಜನೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ತರಾ 11 ಗ್ಯಾಲನ್ನು ಗಳಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ 20 ಗ್ಯಾಲನ್ಸ್ ದೆಹಲಯಲ್ಲಿ 18 ಗ್ಯಾಲನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಫಿಲ್ವರ್ಡ್ ವಾಟರ್ ಕೊಡಬಾರದು. ಕ್ಲೋರೀನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಫಿಲ್ವರ್ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೆಗೆಮಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆರ್ಲ್ಲಾ ಅಂದಾಜು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಕಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್._ರಿಟ್ರಾತ್ಫೆಕ್ಟಿಬ್ ಎಫೆಕ್ಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೂ ಹೇಳ ಲಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇನಾದರೂ ಪರ್ಾರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಆ ವಿಷರ್ಣುನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀರ್.—೨ಟ್ರಾಸ್ಟ್ರೆಕ್ಟಿಡ್ ಆಗಿ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ನಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೊಸ್ಟರೆ ಫ್ರೀ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಗೋನ್ಯರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನ ನವರು ದುಸ್ತು ಕೊಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ಧಾಗ ನುಮಾರು 94 ಲಕ್ಷ ರೂಹಾಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕು, ಅದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಅಂತಹ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಅಂಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ರಿಟ್ರಾಸ್ಟೆಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ.

Holding of the Legislator's Day

Announcement

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is an important announcement. The Legislators' Day is scheduled to be held on 6th April, 1969 (Sunday). All the members are requested to participate in the function. The